

Oppsummering av det siste halvårets saker

Lillomarkas Venner, november 2009

Styret består av:

Styremedlemmer: Bjørgulf Bergseth, Iver Elde (kasserer), Tore Fallar, Steinar Fossen, Frode Hansen, Elin Langsholt (sekretær), Unni Pedersen, Randi Werner-Erichsen,
Varamedlemmer: Jorun Birkeli Bale, Anne-Lise Holmen

Saker behandlet fra januar til oktober 2008

Huken pukkverk - 2009

Lillomarkas venner har, som i 2006 – 2008, vært aktivt med i motstandsarbeidet mot forslaget om utvidelse av Huken pukk- og asfaltverk (HPA), ikke minst gjennom aksjonsgruppa ”Stopp Huken – Vern Marka!”. De andre organisasjonene som er med i aksjonsgruppa er Alnaelvas Venner, Breisjøgrenda sameie, Groruddalen Miljøforum, Groruddalen Natur og ungdom, Lillomarka O-lag og Selskapet til Grorud vel.

Til og med november har aksjonsgruppa hatt til sammen 7 møter i 2009. Det som preget arbeidet i begynnelsen av året var naturlig nok behandlingen av forslaget til Markalov, som ble fremmet av regjeringen 19. desember 2008. I forbindelse med behandlingen i Stortinget hadde Lillomarkas Venner og Groruddalen Miljøforum holdt et felles innlegg under høringsmøtet i Energi- og Miljøikomiteen. Oslo Kommune forsøkte nok en gang å få endret Markagrensa til å ligge innenfor et utvidet Hukenbrudd, men lyktes ikke. Markaloven ble endelig vedtatt 2. april, mot Frps stemmer. Loven trådte i kraft 1. september.

I oktober 2008 hadde PBE sendt forslag til planprogram for utvidelse av Huken til høring til Miljøverndepartementet (MD) og Bergvesenet. I februar 2009 forelå MDs svar, der det bl.a. står: **”Miljøverndepartementet mener derfor at den planlagte utvidelsen av virksomheten er i strid med formålsbestemmelsene i ny markalov, herunder formålet om å fremme friluftslivet og tilrettelegge for naturopplevelser. Departementet mener derfor at Oslo kommune må vurdere om det er hensiktsmessig å sette i gang et planarbeid for en slik utvidelse.”**

På bakgrunn av MDs uttalelse sendte aksjonsgruppa i mai brev til byrådet der vi ba om at oppdraget om utvidelse blir trukket tilbake, at dagens konsesjon trekkes tilbake og at HPA avvikles, at det opprydding, sikring og tilrettelegging for etterbruk startes opp, og at det initieres en prosess for å diskutere etterbruk. I tillegg sendte vi en henvendelse til Høyre i Oslo v/Erling Lae, bl.a. med appell til Høyre som et parti som legger vekt på friluftsliv. Aksjonsgruppa ble invitert til møte hos byråden for byutvikling 22. juni. Her gikk vi gjennom våre argumenter og overleverte dokumentasjon.

I mai skrev PBE brev til Byrådsavdeling for byutvikling der det sto: **”Dersom forslagsstiller, i strid med Miljøverndepartementets anbefaling, ønsker å utarbeide planforslag for utvidelsen foreslår PBE å fastsette vedlagte program for planarbeidet og ber om Byrådets tilbakemelding.”** Først 28. oktober svarer Byrådsavdeling for byutvikling bl.a.: **”Byrådet vil ikke ta stilling til den konkrete saken før**

endelig planforslag foreligger. Planprogrammet kan godkjennes av PBE på delegert myndighet.”

Markaloven krever at igangsetting av planarbeidet godkjennes av MD. PBE jobber med fastsetting av planprogram.

I juni kunngjorde FOA en høring ang. søknad fra Oslo Vei om lagring av returafalt i HPA. Aksjonsgruppa, flere interesseorganisasjoner, borettslag og velforeninger har uttalt seg negativt i sine høringsuttalelser. Den eneste uttalelsen som uttrykker seg positivt kommer fra Oslo kommune ved Byrådsavdeling for samferdsel, miljø og næring. Det viser seg for øvrig at det aldri er gitt en formell tillatelse til lagring av returafalt i området. Saken er fortsatt under behandling hos FOA.

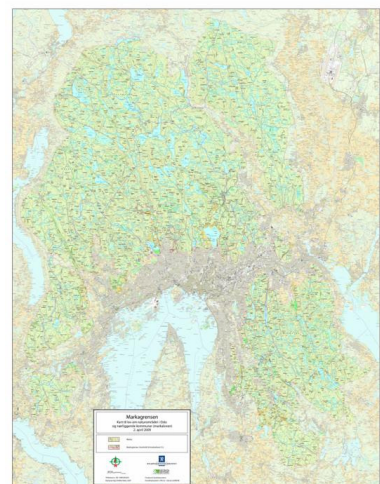
Aksjonsgruppa sendte i mars brev til Bydelsoverlegen om forurensning til luft, luktplager, avgasser fra asfaltproduksjonen og helseplager. Brevet førte til et møte der bydelsoverlegen anbefalte å klage til FOA dersom vi ønsket tilsyn eller tiltak.

På denne bakgrunnen sendte aksjonsgruppa i juni klagebrev til FOA. I tillegg til forurensning ***klaget vi på forhold i gjeldende reguleringsplan; loddrette bruddkanter i strid med krav i reguleringsplanen om ”avtrappende skråninger på 1:1,5”***, tilbakestilling av området, og spørsmål om hvem som kontrollerer om lavest lovlig dybde. FOA informerte muntlig om at det er PBE som har ansvaret for saker som har med reguleringsplanen å gjøre. Derfor skrev vi brev til PBE om de nevnte sakene i begynnelsen av september. Dette brevet har gruppa ennå ikke fått svar på.

Aksjonsgruppa har gjort undersøkelser for å finne ut om bruddet er holdt innenfor avgrensningen som reguleringskartet setter. Det kan se ut til at Oslo Vei har sprengt vekk et 50 meter bredt ”parkbelte” i nordlig retning, som var ment som en buffersone. Aksjonsgruppa sendte 18.11.09 et nytt brev til PBE og ba om oppklaring rundt dette.

Markaloven

Like før jul -08 ble lovforslaget om markaloven lagt fram av Miljøverndepartementet (MD). Loven ble behandlet av Stortingets energi- og miljøkomite i løpet av kommende vårsesjon, og endelig vedtatt 2. april. Med markaloven får vi blant annet varige, lovfestede grenser for marka, hjemmel til å verne områder av hensyn til friluftsliv og en felles ankeinstans for hele marka (Fylkesmannen i Oslo og Akershus), slik at praktiseringen av loven blir uavhengig av lokal næringspolitikk. Skogbruket ble ikke omfattet av loven slik friluftsansjonene ønsket, men friluftsliv og naturopplevelser er gitt forrang foran all næringsvirksomhet, herunder landbruket. Like før sluttbehandlingen av loven ble en kjendisstartet aksjon mot markaloven båret fram av en større hovedstadsavis. Uavhengig av at en samlet flora av friluftsansjoner med stor faglig og juridisk tyngde sto bak loven, ble loven framstilt som en trussel mot friluftslivet. Resultatet ble at idretten ble løftet noe fram i loven og at landbruket slapp unna byggeforbudet. Dette siste ser friluftsansjonene på som svært uheldig, da det kan føre til flere hytter og veier. Men hensynet til friluftsliv og naturopplevelser skal fortsatt ha forrang.

Linderudkollen skisenter

er det nye prosjektnavnet på det som tidligere het Linderudkollen kunstsno langrennsanlegg. Anlegget vil omfatte de nordiske grener, hopp, langrenn og kombinert. Linderudkollenområdet er regulert til idrettsområde i flerbruksplanen for Oslo kommunes skoger. Et oppdatert planinitiativ for prosjektet ble sendt på høring i sommer. MD må, i henhold til markaloven, gi tillatelse til oppstart av planarbeidet, og det ligger saken i påvente av nå. Så snart MD eventuelt har gitt tillatelse, blir oppstart av planarbeidet annonsert. Linderudkollen vil bli et relativt stort trenings- og konkurranseanlegg. Det vil ikke omfatte store endringer i hoppbakkene. Det er de utvida langrennsløypene og den planlagte skibrua over veien til Linderudkollen som utløser kravet om reguleringsplan. Foruten at vi har vært opptatt av en utforming av traseene som gjør dem minst mulig skjemmende om sommeren, har vi konsentrert innsatsen om å ta hensyn til sommerbruken av Kapteinsputten. Gressbakken som er strand for badende barnefamilier om sommeren vil fungere som areanaområde vinterstid. Her må strandsonen tas vare på, foruten at vannstanden må sikres ved at det foretas en faglig vurdering av det økte vannuttaket fra sjøen. I tillegg er det viktig å begrense støy fra kunstsnoproduksjonen.

Sykeltrase/hovedskiløype

Dette er et kontroversielt prosjekt, som vil legge en veilignende trase tvers gjennom hjertet av Lillomarka, og dermed redusere avstanden til vei, og dermed graden av uberørthet, for store arealer. LV har valgt å legge seg på en strategi for å påvirke trasevalg og utformingen av traseen i positiv retning. Vi ønsker en smalest mulig trase, tilsådd for å virke minst mulig skjemmende om sommeren. Vi jobber dessuten med å få lagt traseen slik at den ikke overlapper med den gamle Hadelandsveien, som dukker opp her og der, og som er et fint og bevaringsverdig kulturminne. Vi ønsker heller ikke å ødelegge den idylliske, blåmerka stien nord for Lilloseter, som også kan ha vært en del av den gamle Hadelandsveien. Vi avventer nå en saksframstilling fra Friluftsetaten.

Hogsten ved Nordre Langsvann

LV og Naturvernforbundet i Oslo og Akershus påklaget denne hogstillatelsen av dette inntil 155 år gamle skogområdet, som er en del av et sammenhengende område med verdifull gammelskog. Klagen ble delvis tatt til følge av Fylkesmannen, men Regionkontor Landbruk dro i tvil lovligheten av å nekte hogst, og ba Statens landbruksforvaltning (SLF) vurdere saken. De opphevet vedtaket og sendte saken tilbake til Fylkesmannen for ny klagebehandling. Fylkesmannen tok nok en gang klagen delvis til følge, men skogeier har anket til Landbruksdepartementet, der saken ligger nå.

Igjenbygging av sti på Kjelsås

Etter at vi har fått stadfestet at man må gå rettens vei for å kreve allmenn adkomst til marka via gamle stier, har vi, uten hell så langt, forsøkt å få bydelen til å ta opp saken. Saken har videre munnet ut i at vi har tatt initiativ til saken nedenfor. Ved å kartlegge alle viktige stier fra byggesonen inn i marka, mener vi å ha større mulighet for å fange opp slike saker på et tidlig tidspunkt i saksbehandlingen, noe som er avgjørende for å vinne fram.

Kartlegging av stier fra byggesonen inn i marka

Etter erfaringen med gjenbygging av en sti inn i marka fra Rundhaugveien på Kjelsås, tok vi initiativet til dette prosjektet overfor Oslo og Omegn Friluftsråd (OOF). Vi har skaffet gode kart for store deler av randsonen til Lillomarka fra Lillomarka O-lags kartdatabase, i målestokk 1:5000. Styrets medlemmer og andre nærstående har god kjennskap til stiene inn i Marka i Oslodelen og er i gang med å presisere hvilke stier som er spesielt viktige. Vi forsøker også å se etter hvilke stier som står i fare for gjenbygging. I prinsippet mener vi at alle stiene inn i Marka bør bevares.

Kartmateriale for Nittedal er vanskeligere å skaffe. Vi har heller ikke lokalisert noen kjente til å være informanter her, men arbeidet pågår.

Snødeponier

Prosessen fram mot reguleringsplan for Bånkall snødeponier går sin ubønnhørlige gang. LV følger med og vil gi innspill ved de anledninger som gis. Vi er spesielt opptatt av flomfaren, av salter fra snøen som vil sige ut til Tokerudbekken og Alna, og av trafikken.

I uttalelse til Alnaplanen har vi bemerket at ekstraordinært snødeponi på Rommen bør opphøre.

Turvei D10 ved Vestli, rasert sti og feil i kommunens kart

Turvei D10 går fra sentrum til Lillomarka og Gjelleråsmarka ved Skillebekk (vei mangler i Breivollområdet og i terminalområdet på Alnabru).

Overgangen til Lillomarka er i lyskrysset Trondheimsveien/Ragnhild Schibbys vei. I mai ble den lille stien opp i lysløypa, som sparer 300 m omvei, for det meste på fortau, ødelagt i sykkelveiutbyggingen. Omveien er for lang for skiløpere som kommer sørfra (se nedenfor). Takket være ubyråkratisk straksinitiativ fra Stovner bydelsadministrasjon overfor Statens Vegvesen lokalt, etter initiativ fra oss, ble stien gjenopprettet i løpet av sommeren.

Hestejordene

Husdyr på Hestejordene er etter hvert blitt et årvisst innslag, som mange turgåere gleder seg over. Trofaste slitere på Sandås med omegn sjauer gjerder og holder dem strømførende sesongen gjennom. På Rødtvetbeitet har hester og kuer av ymse slag fra 4H-gården på Nordre Lindeberg kommet og gått. Beitepatruljen hadde en pause fra Linderudbeitet i år. Isteden har hester fra Alna ridesenter beitet der. Beitingen holden gjenveksten i sjakk og hjelper oss å holde i hevd dette gamle

kulturlandskapet. 2009 er kulturminneår, og i den anledning jobbes det med å etablere en kulturminnesti på Hestejordene. Det er bevilget midler til prosjektet via Landbrukskontoret for Oslo og Akershus.

Ravnkollveggen

LV har, sammen med Groruddalen miljøforum og naboer engasjert seg i Ravnkollensaken. Uten at lokale beboere eller organisasjoner hatt fått uttale seg, har Oslo kommune internt besluttet å pakke inn Ravnkollveggen i et steinsprangnett, en estetisk svært utilfredsstillende løsning. Den monumentale Ravnkollveggen er et vakkert landskapselement, som er med å skape Groruds identitet og profil. Det finnes andre, like gode, sikringsmetoder, som varetar dette landskapselementets kvaliteter. Da Ravnkollveggen ligger i marka, betviler vi dessuten kommunens hjemmel til å fatte et slikt vedtak.

Sikring av kantene rundt Bånkall pukkverk

Etter gjentatte oppfordringer overfor Franzefoss pukk til å sikre kantene på uttaksområdet på Bånkall, har vi bedt Plan- og bygningsetaten i kommunen om å sørge for at reguleringsbestemmelsene overholdes i dette henseendet. Bruddkantene er i dag sikret med en oransje plastnetting, som ligger nede i lange strekk. Kravene i driftsvilkårene sier at "Steinbruddet skal være forsvarlig sikret".

Oslo pukkverk – Arena Lillomarka

Et planinitiativ for Lillomarka idrettspark er sendt på offentlig høring i høst. Idrettsparken er lokalisert til det nedlagte Oslo pukkverk, rett vest for Badedammen på Grorud. Det råder en viss usikkerhet rundt prosjektet, da det er de gamle prosjekttegnene fra 2006 som er sendt rundt. Disse skal imidlertid visstnok være uaktuelle, og nye er i ferd med å utarbeides. Vi avventer nå planprogrammet, som vil bli kunngjort når det er klart, med nye tegninger og det hele. Miljøverndepartementet må godkjenne igangsetting av reguleringsplanarbeidet, siden området ligger i marka.

I mellomtiden drives det aktivitet i området i regi av det midlertidige prosjektet Lillomarka arena. Det er opparbeidet en løypetrase og satt opp en brakke og skyteskiver for skiskyting med midlertidig godkjenning av Friluftsetaten. Ved siden av å legge til rette for skitreninger, er det etablert en utstyrsbase med skiutstyr til bruk for skolene i området.

Initiativ for å ruste opp turveiområdet ved Huken

LV har tatt et initiativ overfor Friluftsetaten for å ruste opp inngangsporten til marka fra Ammerudveien. Turveiområdet ved bommen er veldig lite tiltalende og inviterer ikke til en tur i det flotte turområdet innenfor, bak Huken, der et stort og opplevelsesrikt område er vernet for friluftslivet. Vi synes det er viktig at folk er oppmerksomme på de kvaliteter nærområdene har å by på, og ber Friluftsetaten sette opp en informasjonstavle og ruste opp området.

Sinober og DNT

Turistforeningen har nylig overtatt Nydalshytta ved Sinober, ikke langt fra selvbetjeningshytta Fjellvang, som de overtok for noen år siden. Nydalshytta planlegges brukt som base for friluftaktiviteter rettet mot barn og ungdom. Bestyreren ved Sinober er redd dette vil forstyrre husdyra og barnehagedriften på eiendommen. LV er bedt om å uttale seg i saken, noe vi har gjort overfor de berørte parter. Vi er i utgangspunktet positivt innstilt til Turistforeningens planer i Lillomarka, og tror det vil berike tilbudet til brukere av marka, samtidig som vi håper at naboforholdet vil gå seg til.

Urene masser i Lillomarka

I vår ble vi oppmerksomme på den storstilte løypeplaneringen som Gjelleråsen idrettsforening bedriver rett øst for Slattumsrøa naturreservat. Løypa anlegges "et par meter" utafør markagrensa, og berøres dermed ikke av markaloven. I høst ble det konstantert at fyllmassene som benyttes inneholder byggeavfall og annet skrot, og Statens naturoppsyn meldte inn saken for Nittedal kommune. Mange har reagert negativt på dette svært lite pene terrenginngrepet, som nå i tillegg kan karakteriseres som en søppelhaug, og LV har purret på kommunen i saken.

Familedag på Isdammen

Like før jul i fjor ble det klart at Oslo kommune erverver Isdammen med hele eiendommen. LV har vært aktive med i prosessen for Overtakelsen ble offisielt feiret en søndag i mars med aktiviteter med bydelens ulike lag og foreninger og mange frammøtte.

Verving på Lill-O-diltiden

Vi hadde vervestand på Lillodiltiden, med godt og velvillig besøk. Ellers har vi fått legge ut brosjyrer i Steinbruddet kafé i dr. Londons vei. Styremedlemmene har brosjyrer for utdeling.

Årsmøtet

Ble holdt i lokalene til Grorud idrettslag. Etter årsmøtet fortalte Håvard Pedersen om kulturminner i Lillomarka, et aktuelt tema i kulturminneåret 2009.

Offentlige planer

Kommunedelplan for Nittedal

I uttalelsen til kommuneplanen for Nittedal viste vi til at flere stier fra byggesonen inn i marka er bygget igjen, og ba om økt bevissthet rundt dette problemet. Vi minnet også om den påviste områdekonflikten der Bjørndalen skianlegg overlapper med Slattumsrøa naturreservat, og vi tok opp problematikken rundt den omfattende utbedringen av veier og hytter i Dalbekk.

Grønn tverrforbindelse i Groruddalen

Kommunen jobber med et flott opplegg til ny trasé for D15 fra Lindeberg over dalbunnen rett nord for Alnabruterminalen, over Bredtvetjordene, på bro over Trondheimsveien ved krysningspunktet T-banen/ Trondheimsveien og videre i grønn trasé mot Marka. Planen virker ganske kostbar å få gjennomført, men traseen er fascinerende, i motsetning til nåværende trasé som bl.a. går langs Nedre Kalbakkvei og så nærmest er brutt til andre siden av Trondheimsveien.

Til sammenligning er det en tverrforbindelse lenger nord, mellom Lillomarka og Gjelleråsmarka, eller Romsås kirke og Tokerud skole. Dette er turvei D12-D17-(D10)-D17. Den er meget brukbar for folk på begge sider av dalen til å vandre over til "hverandres" turterreng, og også interessant i seg selv. Den bør oppgraderes og skiltes bedre, men dette krever bagatellmessige utlegg i forhold til D15-forslaget. Denne tverrforbindelsen er interessant nok tegnet inn på Alnaplan-kartet, selv om mesteparten av stien er utenfor planens område.

Kommunedelplan for Alna miljøpark

Vi tror Alnaplanen vil bidra til å gjøre Groruddalen grønnere og mer tilgjengelig, og har bidratt med ideer og korreksjoner, som vi mener vil heve planen ytterligere. Vi har særlig kommentert turveinettet. LV oppdaget ved gjennomgang av forslagene til Grøntplanen og Alnaplanen at det er en del mangler og feil i kommunens kart i Vestli/Skillebekk-området, som berører innganger til og overganger mellom Lillomarka og Gjelleråsmarka. Dette har vi tatt opp i våre uttalelser til planene, og senere i brev

til PBE. Foruten kommentarer til turveinettet, vektlegger vi naturopplevelse og naturverdier langs vassdraget og ber om reguleringsbestemmelser med henblikk på å sikre disse. Og vi har påpekt at en diskusjon rundt forurensning fra Huken pukk- og asfaltverk, fra et eventuelt nytt snødeponi på Bånkall og fra Bånkall pukkverk mangler.

Grøntplan for Oslo

Stovner bydel, idrettsforeninger og flere har i ca. 20 år arbeidet for å få bro over Trondheimsveien ved Ragnhild Schibbys vei, noe LV også tok opp i uttalelsen til Grøntplanen. Dette er spesielt nyttig for skiløpere. Preppemaskin fra Lillomarka vil i så fall kunne komme over.

I uttalelse til Grøntplanen skisserer vi dessuten bedre trase for forlengelse av D10 mot nordøst for å knytte den sammen med nordlige ende av lysløype Tangerud-Skillebekk og dermed inn i Gjelleråsmarka. Dette vil spesielt lette forbindelsen på ski.

I kartet til Grøntplanen er det en del små og store feil og mangler, som vi påpeker, da de gir et feil bilde av stier og turveier og turmuligheter i området.

I vår uttalelse argumenterer vi dessuten for å få Bånkallia inn i marka, vi tar opp stiproblematikk ved Bånkall gård og ved Rommiskogen, ønsker sidestier ned til turvei D9 ved Grorud og vi foreslår en avstikker fra turvei D15 langs Pottemakerveien og inn til Hestejordene.

Sektorplan Friluftsliv

er gjennomgått og oppdateringer sendt til Friluftsetaten.

Turer

To turer er arrangert i år:

Hakkespettur til Slengfehøgda med fokus på tromming, ledet av vår entusiastiske turlleder Éric Roualet fra Norsk Ornitologisk Forening. 23 turdeltakere deltok og enda flere forskjellige fugler ble observert og hørt.

Lommekjent biolog Egil Bendiksen ledet en tur til det nylig opprettede *Slattumsrøa naturreservat* i juni, og fortalte om verneprosessen og kvalitetene i reservatet.